

Plenum

Torsdag 15.2.2018 kl. 16.03—17.54

3.2. Muntlig fråga om regeringens EU-linje (Jani Mäkelä saf)

Muntligt spörsmål MFT 5/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga, sannfinländarnas riksdagsgrupp, ledamot Mäkelä Jani.

Debatt

16.33 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! EU:n komissio ehdottaa Euroopan vakausmekanismin muuttamista Euroopan valuuttarahastoksi — taas askel kohti liittovaltiota. Suomi ei voisi enää itsenäisesti päättää tukipakettien myöntämisestä tai kieltämisestä. Taas kerran suomalaiselle kuuluvaa päätöksentekovaltaa ollaan ryöstämässä EU-eliitin käsiin. Tätä me perussuomalaiset emme hyväksy.

Itsenäistä linjaa edustanut Britannia on lähdössä kelkasta, Saksan hallitusneuvottelut ovat loppusuoralla ja hallituksen ohjelma on karua luettavaa. Saksan ja Ranskan yhteistyö tiivistyy ja liittovaltiokehitystä tullaan viemään eteenpäin. Nyt Suomen täytyy etsiä ne maat, joiden kanssa yhteistyössä tämä kehitys on torjuttavissa. Kysynkin: Aikooko hallitus torjua suunnitelmat EU:n liittovaltiosta ja euroalueen valuuttarahaston perustamisesta? Aikooko hallitus pitää yhteisistä rahoista päättämisen Suomen kansan valitseman eduskunnan käsissä?

16.34 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi ei aio olla perustamassa liittovaltiota, vaan Suomi aikoo jatkaa samalla perinteisellä linjalla, mikä meillä on pitkään ollut. Sen, että rahaliittomme ei ole valmis, osoitti käyty talouskriisi Euroopassa. Nyt, kun talouskriisi on takanapäin ja asiat ovat suhteellisen hyvässä kunnossa myöskin kriisimaissa, on se aika, jolloin järjestelmää täytyy päivittää vastaamaan mahdollisia tulevia tilanteita.

Se, että tästä meidän EVM:stä tehdään vakausrahasto tai -mekanismi, on minusta askel siihen suuntaan, että varaudutaan tuleviin mahdollisiin kriiseihin. Seuraavassa kriisissä koko euroalueen on oltava vahvempi kuin aikaisemmassa kriisissä.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.35 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tämä suunta on selvä: EU:n jättiläiset vievät liittovaltiota eteenpäin, halusimme tai emme. Meillä ei piene-

Punkt i protokollet PR 7/2018 rd

nä maana ole suuria mahdollisuuksia vaikuttaa EU:n kehityksen suuntaan, ei varsinkaan, kun hallituksemme todellisuudessa tukee tätä liittovaltiokehitystä.

Eikä siinä vielä kaikki. Hallituksen suunnalta on suoraan vihjattu, että Britannian lähdön myötä Suomen on varauduttava EU:n nettomaksujäsenyytensä kasvuun. Eurooppaministeri toki on julistanut, ettei lisää maksuja saa tulla. Samaan aikaan valtiovarainministeri sanoi, että maksujen lisäystä voidaan harkita. Tässä on selvä ristiriita. Tehän, arvoisa ministeri Orpo, olette puhunut siitä, että veronmaksajien rahoja ei voi levitellä miten sattuu. Nytkö Eurooppaan voi levitellä?

Arvoisa puhemies! Haluan selvän vastauksen siihen, kumman linjan mukaan hallitus toimii. Aiotteko sallia Suomen EU:n maksuosuuden korottamisen brexitin myötä?

16.36 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huomisessa EU-ministerivaliokunnassa käsitellään rahoituskehyksiä. Suomen linjaus on ollut se, että emme täytä tuota Britannian jättämää aukkoa. Se on nettona noin 12 miljardia euroa. Mutta samaan aikaan päätimme, että emme ole ihan tässä prosenttiliikkeessä, koska jonkun verran meillä pitää olla noissa neuvotteluissa neuvotteluvaraa. Jos pitäisi veikata sitä, mihin se EU:n budjetin taso asettuu, niin se on prosentista muutaman kymmenyksen yli. Tällaisia viestejä on tullut myöskin Ranskasta ja Saksasta.

Suomelle on tärkeää se, että nyt korostetaan tuotekehitystä ja innovaatiotukea, ja meille on myöskin tärkeää pitää huolta kotimaisesta maataloudesta ja aluepolitiikan rahoista. Näissä raameissa me käymme keskusteluja EU:n rahoituskehyksistä.

16.37 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Myös Saksan hallitusneuvotteluissa sosiaalidemokraatit saivat EU:n yhdentämisestä läpi sellaisia linjauksia, jotka pitkälti noudattavat niitä komission esityksiä, joihin edustaja Mäkeläkin tässä puheenvuorossaan viittasi. Hallitussopimuksen, tai luonnoksen, mukaan Saksa lisää rahoitusta EU:n budjettiin ja myönnyttää komission esittämään erilliseen euroalueen budjettilinjaan, josta kehitetään myöhemmin euroalueen oma budjetti. Nämä kirjaukset ovat Saksan hallitusohjelmasta. Myös tästä Euroopan vakausmekanismista EVM:stä pitäisi hallitussopimuksen mukaan tehdä Euroopan valuuttarahasto. Mitä tämä tarkoittaa käytännössä? Tämän yhteisvastuun vastapainoksi halutaan yhä enemmän kontrolloida ja koordinoida jäsenmaiden budjetteja. Kysyn hallitukselta: Mitä tämä tarkoittaa Suomelle, mikäli tämä hallitusohjelma Saksassa hyväksytään? Voiko hallitus hyväksyä tällaisia ehdotuksia, jotka lisäisivät Suomen taloudellisia vastuita? [Perussuomalaisten ryhmästä: Suomella on oma hallitusohjelma!]

16.39 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on selkeä lähtökohta se, että me emme lähde ratkaisuihin, jotka lisäisivät meidän vastuitamme taloudellisesti. Jos Saksan hallitusneuvotteluissa jotain linjataan, niin eihän se tarkoita sitä, että me ryntäämme muuttamaan omaa linjaamme. Meillä on selkeä oma linja. Me olemme siellä pöydissä, emme kuunteluoppilaina vaan mukana päättämässä, ja me pyrimme vaikuttamaan niihin ratkaisuihin, mitä tehdään. Mielestäni Saksan hallitusohjelman linjauksissa ei ole sellaisia linjauksia, jotka aiheuttaisivat nyt välitöntä huolta, koska Saksakin edelleen lähtee siitä, että riskien tasaaminen ja riskien alentaminen pitää tehdä ennen kuin minkäänlaista yhteistä vastuuta esimerkiksi talletussuojan laajentamisen puitteissa voidaan tehdä.

Punkt i protokollet PR 7/2018 rd

Mitä tulee tähän yhteisen valuuttarahaston kehittämiseen, niin se on hyvä tavoite mutta sen pitää tapahtua EVM:n nykyisen lainsäädännön puitteissa, ei siirtäen tätä tärkeää välinettä komission ja parlamentin alaisuuteen.

16.40 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomi on pieni maa, meidän kansainväliset asiat täytyy hoitaa taiten. Niihin kuuluu myös Eurooppa-politiikka, joka sekkin vaatii tietynlaista valtiomiesviisautta. Tähän asioitten hoitoon ei kyllä kuulu tällainen iskulausepolitiikka, iskulauseet liittovaltiosta, iskulauseet velka-, tulonsiirtounionista tai iskulauseet jostakin taivaalta tulevasta yhteisvastuusta. Näillä iskulauseilla asioita ei viedä eteenpäin. Suomen etu on eurooppalainen yhteistyö ja se, että me hoidamme näitä asioita asiallisesti, viemme muun muassa tätä raha- ja talousliitto Emun syvenemistä eteenpäin niistä lähtökohdista, joissa toisaalta toteutuu eurooppalainen lisäarvo — olemme eurokriisistä selvinneet, tiettyjä valuvikoja täytyy korjata — mutta toisaalta pidetään huoli kansallisesta vastuusta.

Mutta yhtä vähän kuin iskulauseilla pärjätään sillä, että vain katseella seurataan. Nyt teiltä, arvoisa hallitus, odotetaan aktiivisuutta. Esimerkiksi EU:n tuleva budjetti: Suomi yhtä aikaa vaatii pienempiä nettomaksuja mutta suurempia saantoja. [Puhemies: Aika — kysymys!] Miten tällainen ilmaveivi oikein on mahdollista suorittaa?

16.41 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdyn edustajan alussa esittämään mielipiteeseen siitä, että retoriikalla tässä ei pärjätä. Myöskin siitä retoriikasta, että hallitus ei ole aktiivinen ja ei vaikuta, pikkuhiljaa voisitte luopua. Te hyvin tiedätte suuren valiokunnan jäsenenä, että hallitus on muodostanut kannat hyvissä ajoin, myöskin rahoituskehyksiin. Puolustusyhteistyöhön muodostimme kannat, vaikutimme ja saimme läpi sen, mitä halusimme. Emun kehittämiseen ja rahaliiton kehittämiseen olemme muodostaneet kantamme hyvissä ajoin, hakenneet sille yhteistyökumppaneita, samannimisiä, ja vaikuttamme sen sisältöön, teemme jatkuvasti töitä sen eteen. Sama koskee rahoituskehyksiä. Olemme muodostaneet ajoissa kantamme, haemme siihen liittolaisia, ja tämä on sitä aktiivista vaikuttamista käytännön tasolla, ei retoriikan tasolla.

Puhemies Paula Risikko: Vielä yksi kysymys. Edustaja Elo, olkaa hyvä.

16.42 Simon Elo sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sinisen tulevaisuuden linja EU:n suhteen on kristallinkirkas. [Välihuutoja — Naurua] Meidän pitää saada siitä taloushyötyä ja turvallisuushyötyä. Silloin suomalaiset kannattavat EU-jäsenyyttä, kun nämä kaksi asiaa toteutuvat. Sen sijaan perussuomalaisten käsienpesu tässä on kyllä vertaansa vailla. Jos oikein muistan, te olitte tekemässä tämän hallituksen ohjelmaa. Jokainen teidän edustajanne oli hyväksymässä Kreikan kolmannen tukipaketin, [Välihuutoja] mutta nyt te hurskastelette täällä. Kaikkia voi sumuttaa jonkin aikaa mutta kaikkia ei kaiken aikaa. Haluatteko te erota EU:sta, eurosta? Antakaa selvä vastaus. Jani Mäkelää lainatakseni ”haluan selkeän vastauksen”. [Mika Niikko: Tulee vastaus!] Mutta kysyn arvoisalta pääministeriltä: kun nämä monet väitteet, joita perussuomalaiset täällä esittävät, vaativat EU:n perussopimusten muutosta, niin onko hallitus valmis muuttamaan EU:n perussopimukset?

16.43 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei olla valmiita, eikä siihen ole valmiutta myöskään muissa jäsenmaissa. Se on ihan selvä asia, että

Punkt i protokollet PR 7/2018 rd

nykyisen perussopimuksen puitteissa EU:ta kehitetään nyt. Siitä on myöskin Rooman julistuksessa vuosi sitten yhdessä sovittu. Nyt seuraavaksi tarvitaan konkreettisia askeleita tämän rahaliiton, euron jatkokehittämisessä. Meidän pitää kehittää sitä. Pankkiunioni pitää saada valmiiksi, mutta me haluamme edetä askelin, millä riskejä pudotetaan. Esimerkiksi pankkien ja valtioiden välinen kohtalonyhteys pitää saada madallettua. Esimerkiksi Italiassa tämä on liian korkealla tasolla. Meillä on konkreettiset askelmerkit siitä, mitä pitää saada valmiiksi, että voidaan mennä eteenpäin. Mutta eteenpäin pitää mennä.

Frågan slutbehandlad.